

Maturitní témata profilové ústní zkoušky ze Zeměpisu na GVM ve školním roce 2026/2027

1. Země ve vesmíru

(vývoj poznatků o planetě Zemi; tvar a pohyby Země; vesmír; Sluneční soustava; Měsíc; geografie; rozdělení geografie, zámořské objevy)

2. Zobrazení Země na mapách

(kartografie; obsah mapy; kartografická zobrazení; rozdělení map dle více kritérií; zkrácení map; práce na tvorbě mapy)

3. Stavba Země a georeliéf

(geologie; geologická období; stavba zemského tělesa; litosféra; pohyby litosférických desek; zemětřesení; sopečná činnost; georeliéf; exogenní pochody; zvětrávání)

4. Vodstvo – všeobecný oběh vody, světový oceán

(hydrologický cyklus; rozdělení vodstva na Zemi, světový oceán – charakteristika jednotlivých oceánů; vlastnosti mořské vody; charakteristika oceánského dna)

5. Vodstvo – limnické vody, podpovrchová voda

(limnické vody; vodní tok; režim odtoku; jezera dle původu; umělé vodní nádrže, podpovrchová voda)

6. Podnebí a počasí

(vertikální členění atmosféry; definice klima; klimatogeografické faktory; Alisovova klasifikace podnebí; definice počasí; základní meteorologické prvky; teplotní a srážkové extrémy; místní regionální větry)

7. Biota a půda na Zemi

(šířková vegetační pásma; výškové vegetační stupně; vznik a složení půdy; půdotvorné faktory; půdní druhy a typy; vlastnosti půdy; význam půdy)

8. Geografie zemědělství

(vznik zemědělství; gencentra; lokalizační faktory zemědělství; typy rostlinné a živočišné výroby)

9. Geografie průmyslu

(historický vývoj průmyslu; lokalizační faktory; členění průmyslu; charakteristika jednotlivých odvětví; těžební průmysl; klasifikace nerostných surovin; rozmístění nerostných surovin; průmysl paliv a energetiky)

10. Geografie dopravy, služeb a cestovního ruchu

(základní složky dopravy; rozdělení dopravy; typy dopravních systémů ve světě; terciér; služby; předpoklady cestovního ruchu; typologie cestovního ruchu; nejvýznamnější centra ve světě i v ČR)

11. Obyvatelstvo světa

(demografie a demografická revoluce; přirozený a mechanický pohyb obyvatelstva; biologické a kulturní znaky obyvatelstva; věková pyramida; rasy, víra, jazyky a jejich lokalizace; společensko-geografické faktory rozmístění obyvatelstva ve světě; hustota zalidnění; dělení sídel; urbanizační proces; jádrové a periferní oblasti)

12. Globalizace, globální problémy lidstva a mezinárodní integrace

(globalizace a její důsledky; typy globalizací; rozdělení globálních problémů; proces integrace; OSN; NATO; další mezinárodní organizace)

13. USA, Kanada

(obecná geografická charakteristika)

14. Latinská Amerika

(obecná geografická charakteristika regionu)

15. Afrika

(obecná geografická charakteristika regionu)

16. Austrálie, Oceánie a polární oblasti

(obecná geografická charakteristika regionu)

17. Jižní a jihozápadní Asie

(obecná geografická charakteristika regionů; Indie jako regionální velmoc)

18. Čína a Japonsko

(obecná geografická charakteristika)

19. Jihovýchodní Asie a asijské tygři

(obecná geografická charakteristika regionu jihovýchodní Asie; definice a klasifikace asijských tygrů)

20. Západní Evropa

(obecná geografická charakteristika regionu)

21. Severní Evropa, Pobaltí

(obecná geografická charakteristika regionu)

22. Střední Evropa

(obecná geografická charakteristika regionu)

23. Jižní Evropa

(obecná geografická charakteristika regionu; státy Pyrenejského a Apeninského poloostrova; Řecko)

24. Jihovýchodní a východní Evropa (kromě pobaltských republik)

(obecná geografická charakteristika regionů; rozpad Jugoslávie, Rusko)

25. Přírodní poměry ČR

(geologický vývoj, georeliéf, podnebí, vodstvo a půdy ČR, ochrana přírody v ČR)

26. Socioekonomická charakteristika ČR

(demografické, národnostní a náboženské charakteristiky obyv. ČR; sídelní struktura v ČR; průmyslová odvětví v ČR; surovinové zdroje ČR; charakteristika dopravy v ČR; historické změny v zemědělské výrobě ČR; zemědělský půdní fond ČR; zemědělské výrobní oblasti ČR)

27. Kraj Vysočina a místní region

(obecná geografická charakteristika Kraje Vysočina; obecná geografická charakteristika místního regionu)

Povolené pomůcky: Školní atlas světa (Kartografie Praha), školní atlas Česko (Kartografie Praha)

Při zkoušení pracuje student se slepou mapou daného regionu.

Maturitní témata byla schválena předmětovou komisí zeměpisu 25. 8. 2026.